

เตรียมพร้อมเป็นกิจการ เพื่อสังคม (SE)

| บงกชรัตน์ สร้อยทอง

ปัจจุบัน “กิจการเพื่อสังคม/ธุรกิจเพื่อสังคม/วิสาหกิจเพื่อสังคม” (Social Enterprise) หรือ SE ในไทยเริ่มได้รับความสนใจมากขึ้น ที่ผ่านมายังขาดการเข้าใจและร่วมมือแบบองค์รวมจากภาครัฐ ด้านผู้ประกอบการเองแม้มีความตั้งใจที่ช่วยแก้ไขปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม แต่ก็ไม่สามารถดำเนินการไปได้ เพราะขาดทั้งบุคลากรและขาดองค์ความรู้การประกอบธุรกิจ รวมถึงผู้บริโภคไม่รู้จักจะสนับสนุนสินค้าทั้งทางตรงหรือทางอ้อมอย่างไร และมองว่าสินค้าอาจมีราคาที่สูง

ตอนนี้ปัญหาเหล่านี้ค่อยๆ ถูกกำจัดไปที่ละปม เมื่อภาครัฐ เอกชน และหน่วยงานส่วนกลาง อย่างเช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ได้ทำงานร่วมกัน และช่วยกันขับเคลื่อน รวมทั้งสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องนี้ให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ดูแลตั้งแต่เดือน เม.ย. ที่ผ่านมา และคาดว่าจะเริ่มประกาศ พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ... ใช้ได้ภายในสิ้นปีนี้ ซึ่งตอนนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาการจัดตั้งกองทุนที่เข้ามา

สนับสนุนหรือส่งเสริม SE ซึ่งอาจจะมีเงินสนับสนุนจากภาครัฐหรือการสนับสนุนจากผู้ลงทุนทั่วไป ประกอบกับยังอยู่ในขั้นพิจารณาว่าจะเป็นการให้เปล่า หรือให้ SE กู้เพื่อนำไปลงทุนเพิ่มแล้วนำมาใช้คืนภายในกำหนด

• นิยาม SE แม้ยังไม่ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน แต่ความหมายที่ พม. กำหนดคือ มี 5 อย่าง 1.มีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาสังคม มีผู้รับประโยชน์ มีวิธีการสร้างสรรค์เพื่อเปลี่ยนแปลง และก่อประโยชน์อย่างชัดเจน 2.มีความยั่งยืนทางการเงินรายได้ส่วนใหญ่จากการขายสินค้าและบริการเป็นสัดส่วนที่ทำให้กิจการเป็นไปอย่างยั่งยืน 3.มีกระบวนการดำเนินการที่เป็นธรรมและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 4.มีผลกำไรคืนสู่สังคม 5.โปร่งใสและตรวจสอบ

คุณสมบัติ ธุรกิจเพื่อสังคม (SE) ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

เงื่อนไข 4 ข้อ

- 1 บริษัท/ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย
- 2 มีได้มั่งสร้างกำไรสูงสุดและนำผลกำไรไม่น้อยกว่า 70% ไปลงทุนในกิจการหรือใช้เพื่อประโยชน์ของเกษตรกร ผู้ยากจน คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส
- 3 ประกอบกิจการ ขายสินค้าหรือการให้บริการ
- 4 มุ่งส่งเสริมการจ้างงานในท้องถิ่นที่ SE ตั้งอยู่หรือมีเป้าหมายในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนสังคม หรือสิ่งแวดล้อม

กรมสรรพากรให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี SE

มี 2 กรณี

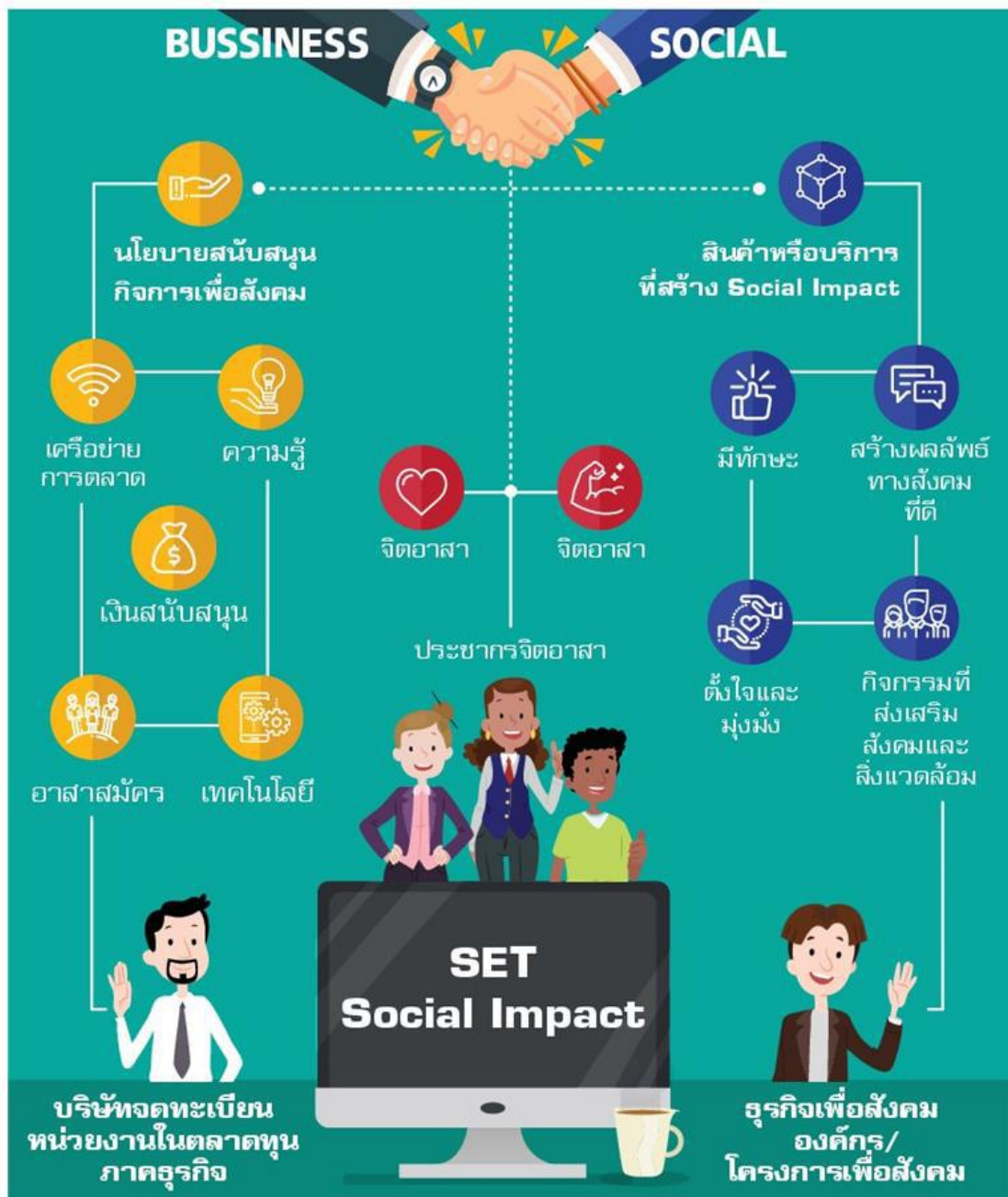
ตามมาตราภาษี
เพื่อสนับสนุน SE
กรณี SE ไม่จ่ายเงินปันผล

กรณีที่ SE จ่ายเงินปันผล
ไม่เกิน 30 %

- ▶ มุมมอง SE = **จะได้รับยกเว้น**
ภาษีเงินได้นิติบุคคล
- ▶ มุมบริษัท/ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
+ ผู้ลงทุนหุ้นของ SE และผู้บริจาค
เงินหรือทรัพย์สินให้ SE
= หักรายจ่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญ
ได้ตามจริง + หักรายจ่าย
หรือทรัพย์สินที่บริจาคได้ตามจริง
หมายเหตุ : แต่เมื่อรวมกับรายจ่าย
เพื่อการกุศลสาธารณะหรือเพื่อการ
สาธารณประโยชน์แล้วไม่เกิน 2%
ของกำไรสุทธิ

- ▶ มุมมอง SE = **ไม่ได้รับยกเว้น**
ภาษีเงินได้นิติบุคคล
- ▶ มุมบริษัท/ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
+ ผู้ลงทุนหุ้นของ SE และผู้บริจาค
เงินหรือทรัพย์สินให้ SE
= หักรายจ่ายเงินลงทุนในหุ้นสามัญ
ได้ตามจริง + หักรายจ่ายหรือ
ทรัพย์สินที่บริจาคได้ตามจริง
หมายเหตุ : แต่เมื่อรวมกับรายจ่าย
เพื่อการกุศลสาธารณะหรือเพื่อการ
สาธารณประโยชน์แล้วไม่เกิน 2%
ของกำไรสุทธิ

บางกอกโพสต์ กราฟฟิก

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บางกอกโพสต์ กราฟฟิก

* **วิธีการไปจดทะเบียน SE** สมัครได้ด้วยตัวเองที่กองกิจการอาสาสมัครและประชาสังคม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หรือทางไปรษณีย์ เมื่อสมัครแล้วการลงทะเบียนจะมีอายุ 2 ปี SE ต้องมาลงทะเบียนใหม่ ทั้งนี้เพื่อที่จะได้มีการติดตามและช่วยสะท้อนผลชี้วัดในการช่วยเหลือสังคมออกมาให้เห็น

* **ขั้นตอนขอสรรพากรได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี** คุณสมบัติ SE ที่จะขอสิทธิประโยชน์ทางภาษี (ดูกราฟฟิกประกอบ) SE สามารถใช้สิทธิย้อนหลังได้ แต่ย้อนได้ถึงเดือน ส.ค. 2559 ที่กฎหมายฉบับนี้ออกมา ในอนาคตจะปรับปรุงระบบ เช่น ถ้า พม.ได้รับรอง SE แล้วก็สามารถส่งเอกสารมาให้ทางกรมสรรพากรเลย

* **ตลาด.มีแพลตฟอร์ม Social Impact** เป็นตัวกลางที่ให้ภาคสังคมและธุรกิจเจอกัน โดยมีการอบรมให้กับ SE ที่ผ่านการสมัคร หรือมีโครงการ GYM ที่ให้ผู้บริหารบริษัทจดทะเบียน (บจ.) ในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เป็นโค้ชแนะนำในมุมการประกอบธุรกิจว่าควรทำอะไร เช่น ทำแผนธุรกิจ มองความเสี่ยง มองความถนัดของตัวเอง การสร้างแบรนด์ ซึ่งปีนี้กำลังจัดเป็นปีที่ 2 และทำให้ SE สามารถปรับทิศทางการแก้ไขปัญหาสังคมไปพร้อมกับการทำธุรกิจได้ด้วย

เมื่อทุกฝ่ายเริ่มการร่วมมือกันชัดเจน แต่สิ่งสำคัญสุดของผู้ที่สนใจทำ SE อย่าลืมความตั้งใจตั้งต้นหรือกำหนดวัตถุประสงค์หลักการทำว่า **“ต้องช่วยแก้ไขปัญหาสังคมเป็นต้นนำ”** ที่ต้องอาศัยองค์ความรู้การทำธุรกิจควบคู่ขนานไปด้วย ■